

Nuläget på elmarknaden

April 2023

Publicerad 2023-05-04

Nuläget på elmarknaden

Varje månad sammanfattar Energimyndigheten läget på elmarknaden och beskriver de fundamentala faktorer som bestämmer utvecklingen av elpriset.

www.energimyndigheten.se

Innehåll

Sammanfattning	5
1 Elpriser	9
1.1 Spotpriser	9
1.2 Prispåverkande faktorer	13
1.3 Terminspriser	28
2 Slutkundspriser	30

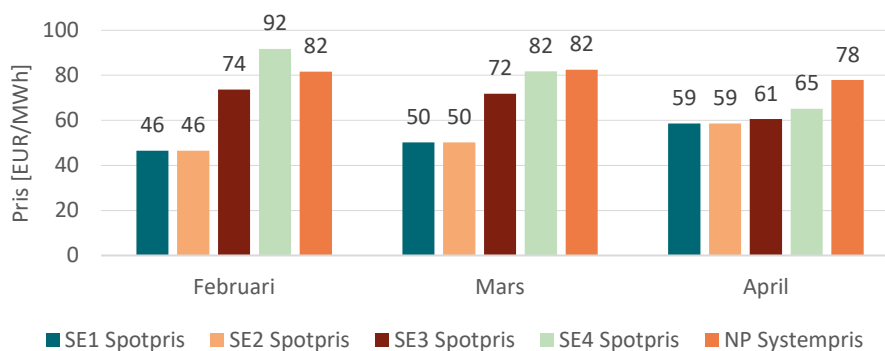
Sammanfattning

Det genomsnittliga priset för SE3 var 61 EUR/MWh under april, en minskning med 11 EUR/MWh jämfört med mars och i SE4 minskade priset med 17 EUR/MWh till 65 EUR/MWh. I norra Sverige blev priset för april 59 EUR/MWh vilket är en ökning med 9 EUR/MWh sedan mars.

Prisskillnaderna mellan norra och södra Sverige var lägre under april än under föregående månad med till exempel 6 EUR/MWh skillnad mellan SE1 och SE4. Systempriset för april var 78 EUR/MWh, något lägre än i mars.

April har bjudit på varierat väder men med genomsnittligt normal temperatur för månaden. April är en årstidsmässigt betydligt varmare månad än mars vilket ger en lägre efterfrågan på el. Elproduktionen var lägre i och med ett lägre behov och särskilt vindkraften gav ett lägre utbud än under mars men fortsatt hög elexport. Ett minskat elbehov tillsammans med förbättrad hydrologisk balans i det nordiska systemet har pressat priserna nedåt. Priserna på både naturgas, kol och utsläppsrätter varit relativt oförändrade men med ett minskar behov av el har pressat ner priserna på kontinenten.

Figur 1 Månadsmedelpris för SE1–SE4 samt Nord Pool systempris i februari-april 2023, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Några prispåverkande faktorer utvecklas kort nedan:

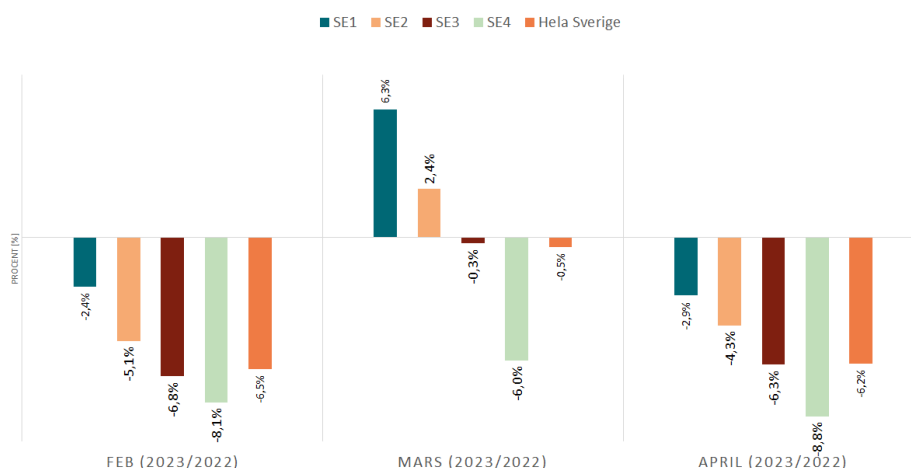
- **Något lägre pris på naturgas och något högre för kol och utsläppsrätter under april:** Månadsmedelpriset för april på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden var 42 EUR/MWh (-2 EUR/MWh från mars). För kol blev priset 133 USD/ton (+2 EUR/ton) och för utsläppsrätter 93 EUR/ton (+1 EUR/ton). Särskilt höga priser på naturgas och utsläppsrättspriser utgör en viktig drivkraft till högre elpriser i både Tyskland och Norden. Dessa påverkar den kortsiktiga marginalkostnaden (rörliga kostnaden) i fossilbaserade kraftverk. Till följd av att naturgaspriset var något

lägre under april har också kostnaden att producera el i gaseldade kraftverk minskat. Motsvarande kostnad att producera el i kolkraftverk ökade något då priset på kol och utsläppsätter var något högre under april. Hur elpriset påverkas beror också på hur många timmar respektive kraftverkstyp är marginalprissättande. Under uppvärmningsperioden då elbehovet är högre blir i regel naturgas prissättande fler timmar än under sommaren.

- **Hydrologi:** Den hydrologiska balansen i Norden förbättrades under april och uppgick till -1 TWh i slutet av vecka 16 vilket är 2 TWh högre än i slutet på mars. Magasinfyllnaden i Sverige är 3 procentenheter lägre än det normala för årstiden men magasinivån har ökat från föregående vecka. Motsvarande siffra för Norge är -3 procentenheter.
- **Elproduktion:** På nordisk basis uppgick den totala elproduktionen till 33,1 TWh under april vilket var 6,1 TWh lägre än föregående månad. Vindkraftsproduktionen minskade med 2,2 TWh och vattenkraften med 3,5 TWh medan kärnkraft ökade med 0,3 TWh. Under april har den finländska reaktorn Olkiluoto 3 i princip kört på full effekt men togs i kommersiell drift 16 april.
- **Elefterfrågan:** Elanvändningen för Nord Pool-området (exkl. Baltikum) minskade med nästan 7 TWh i april jämfört med mars och uppgick till 30 TWh. Elanvändningen minskade i samtliga elområden i Sverige i april jämfört med mars.
- **Ekonomi:** Konjunkturinstitutet bedömer i sin senaste prognos (mars 2023) att svensk ekonomi går in i en lågkonjunktur 2023. De skriver vidare att både hushåll och företag pressas av den höga inflationen och det allt högre ränteläget.

Enligt statistik från eSett/Svenska kraftnät så minskade den *faktiska* elanvändningen i mars 2023 med 0,5 procent jämfört med mars 2022 i Sverige som helhet. Den *temperaturkorrigerad* minskningen var 5,2 procent enligt Svenska kraftnäts beräkningar. Minskningen av den *faktiska* elanvändningen var störst i SE4 (sex procent) där priserna är som högst och där flest kunder har någon form av rörligt elhandelsavtal. I SE3 var den faktiska elanvändningen i princip oförändrad medan den ökade i SE1 och SE2. En viktig förklaring till att minskningarna inte vara lika stora i SE3 och att det ökade i SE1 och SE2 var att utomhustemperaturen var betydligt lägre i mars 2023 jämfört med föregående år i SE1, SE2 och SE3. Det ökade i sin tur behovet av el för uppvärmning.

Figur 2 Förändring av den faktiska elanvändningen jämfört med föregående år, procent

Källa: eSett (Svenska kraftnät)¹ Not: preliminär data för delar av april 2023

För april 2023, där det än så länge enbart finns preliminära data, så var minskningen av den faktiska förbrukningen sex procent jämfört med april 2022 för Sverige som helhet. Svenska kraftnät publicerar temperaturkorrigerade analyser av elanvändningen här [Elstatistik | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#) när den definitiva statistiken har kommit. De brukar normalt komma i mitten av månaden. För april bör det dock inte vara några större skillnader mellan faktisk och temperaturkorrigerade värden eftersom utomhustemperaturen var ungefär densamma för april 2023 jämfört med april 2022.

Utbetalningen av det elprisstöd som gäller för privatpersoner och för den el som använts mellan 1 oktober 2021–30 september 2022 har nu betalats ut till de flesta.² Den del av stödet som rör näringsidkare och juridiska personer kommer att hanteras av Skatteverket och ambitionen är att ansökningar ska kunna påbörjas från 30 maj 2023 givet att EU-kommissionen godkänner ansökan.³ Energimyndigheten har fått uppdraget att hantera stödet för elintensiva företag och ansökningar öppnade den 6 mars och går att söka till den 18 juni.⁴ Ytterligare ett elstöd för privatpersoner som gäller för elanvändning november och december 2022 kommer att hanteras av Försäkringskassan som bedömer att detta kan vara utbetalt senast den 9 juni.⁵

Europeiska rådet har enats om krisåtgärder för att sänka energipriserna, bland annat genom ett frivilligt minskningsmål på 10 procent av bruttoförbrukningen av el, ett minskningsmål på 5 procent av elförbrukningen under höglasttimmarna samt vinsttak för inframarginell

¹ eSett

² [Utbetalning av elstöd - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](#)

³ [Elstöd till företag | Skatteverket](#)

⁴ [Elkostnadsstöd för elintensiva företag \(energimyndigheten.se\)](#)

⁵ [Utbetalning av elstöd - Försäkringskassan \(forsakringskassan.se\)](#)

elproduktion.⁶ Ett förslag på att införa vinsttak genom en tillfällig skatt på överintäkter mellan 1 mars och 30 juni 2023 har nu godkänts av riksdagen.⁷ Den uppföljning Svenska kraftnät gjort över 5-procentmålet visar på minskningar på 9 procent jämfört med referensperioden för de rapporterade månaderna december till och med mars.⁸ Energimyndighetens motsvarande uppföljning avseende 10-procent målet visar på minskningar 7-8 procent för månaderna november till mars.⁹

Risken för effektbrist är enligt Svenska kraftnäts bedömning låg då energisituationen i Europa förbättrats vilket förbättrat möjligheten till import från direkt anslutna grannländer samt att elanvändningen minskat under topplasttimmarna. Skulle förutsättningarna ändras kan bedömningen komma att ändras.

Energimarkandsinspektionen tar fram veckovisa rapporter om elmarknaden och de publiceras här: [Läget på elmarknaden - Energimarknadsinspektionen \(ei.se\)](#).

---

⁶ [Rådet enas om krisåtgärder för att sänka energipriserna - Consilium \(europa.eu\)](#)

⁷ [Ny skatt på överintäkter från el från 1 mars | Skatteverket](#)

⁸ [Rapporter och remissvar | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

⁹ [Uppföljning av elanvändning \(energimyndigheten.se\)](#)

1 Elpriser

Den svenska elmarknaden avreglerades den 1 januari 1996 vilket innebar att konkurrens infördes i handel och produktion av el. Nätverksamheten utgörs dock av ett reglerat monopol. Elpriset styrs av utbud och efterfrågan och fastställs timme för timme för nästkommande dygn på Nord Pools spotmarknad. Förutom Sverige ingår Norge, Finland, Danmark samt de baltiska länderna i Nord Pool-området. Jämviktspriset motsvaras av den kortsiktiga marginalkostnaden för den dyraste produktionsenheten som krävs för att möta efterfrågan under en specifik timme inom Nord Pool-området¹⁰. Prisskillnader kan dock uppstå mellan olika elområden då det finns bristande överföringskapacitet vilket innebär att marknaden måste delas. I det fall sätts dels ett pris för varje delområde, dels ett systempris som skulle gälla om inga begränsningar i överföringen fanns. Nyinvesteringar sker då elpriset (kortsiktig marginalkostnad) motsvarar den långsiktiga marginalkostnaden (inklusive kapitalkostnader) för den billigaste teknologin.

1.1 Spotpriser

Under april är det genomsnittliga priset 61 EUR/MWh i SE3 vilket är lägre än priset under mars då det var 72 EUR/MWh. Utifrån Figur 3 nedan kan det ses att månadsmedelpriset för april i SE3 är lägre än under april 2022. I SE4 var priset 65 EUR/MWh och 17 EUR/MWh lägre än i mars och 45 EUR/MWh lägre än under april 2022. Månadsmedelpriset i SE 1 och 2 var 59 EUR/MWh vilket är det högsta aprilpriset som varit och 8 EUR/MWh högre än i mars. Det är trots det endast ett elområde i norra Norge som hade ett lägre pris under april.

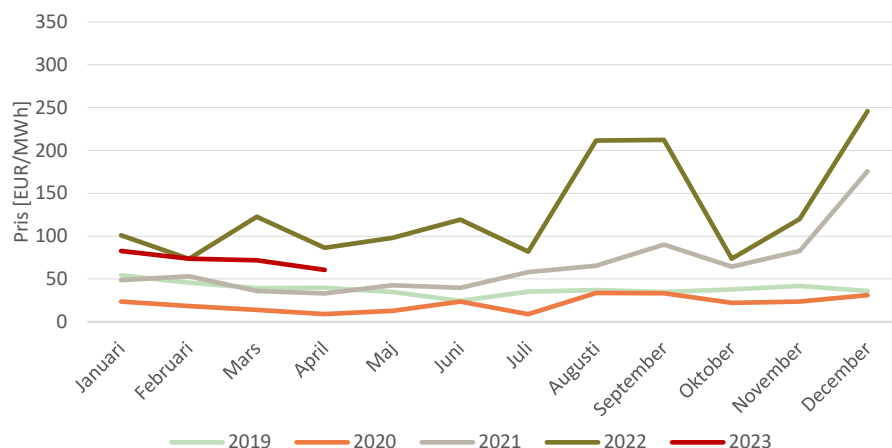
April har bjudit på varierat väder men med genomsnittligt normal temperatur för månaden. April är en betydligt varmare månad än mars vilket ger en lägre efterfrågan på el. Elproduktionen var lägre i och med ett lägre behov och särskilt vindkraften gav ett lägre utbud än under mars men fortsatt höglexport. Ett minskat elbehov tillsammans med förbättrad hydrologisk balans i det nordiska systemet har det pressat priserna nedåt. Priserna på både naturgas, kol och utsläppsrätter varit relativt oförändrade men med ett minskar behov av el har pressat ner priserna på kontinenten.

I och med att uppvärmningsperioden går mot sitt slut så blir i regel också naturgas prissättande färre timmar än under vintern, då elbehovet är som störst. Detta och fler faktorer utvecklas mer under avsnittet Prispåverkande faktorer.

---

¹⁰ Det kan också vara efterfrågeflexibilitet som är prissättande vissa timmar.

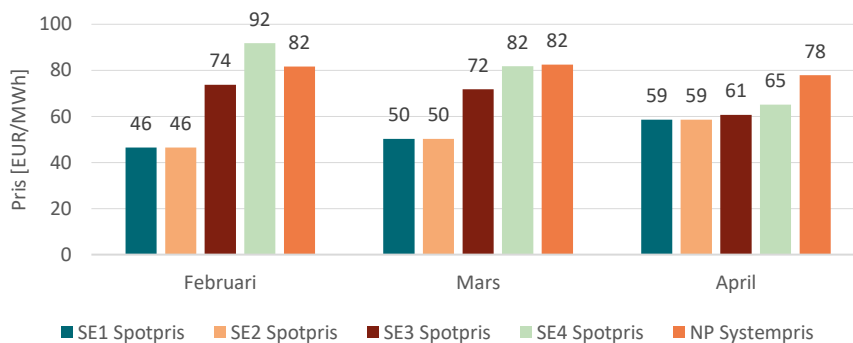
Figur 3 Månadsmedelpris spot i SE3 fram till april 2023, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

De genomsnittliga månadspriserna har minskat i elområde 3 och 4 under april. Jämfört med mars är priserna 16 respektive 20 procent lägre. I norra Sverige är priserna 17 procent högre än i mars. Prisskillnaderna mellan norra och södra Sverige var mindre under april med till exempel 7 EUR/MWh skillnad mellan SE1 och SE4 jämfört med 31 EUR/MWh i mars. Systempriset för april var 78 EUR/MWh vilket är något lägre än under mars.

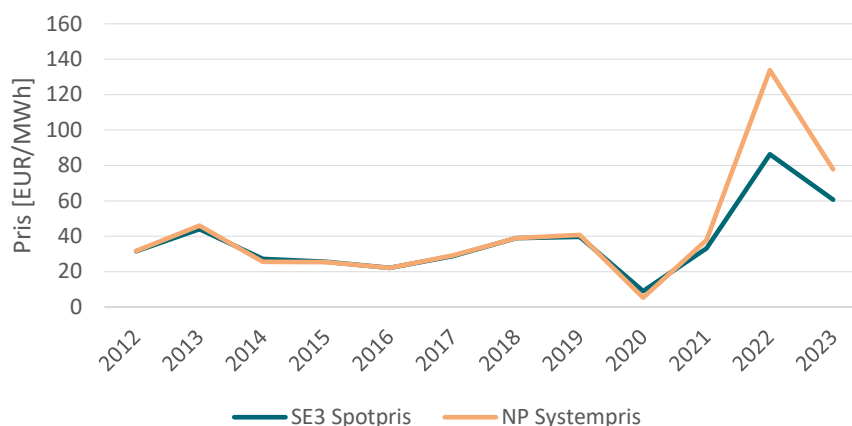
Figur 4 Månadsmedelpris för SE1–SE4 samt Nord Pool systempris i februari–april 2023, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Spotpriset för april i SE3 har följt systempriset under perioden 2012 till 2021 med större avvikelse under 2022. I april 2023 är månadsmedelpriset i SE3 17 EUR/MWh lägre än systempriset.

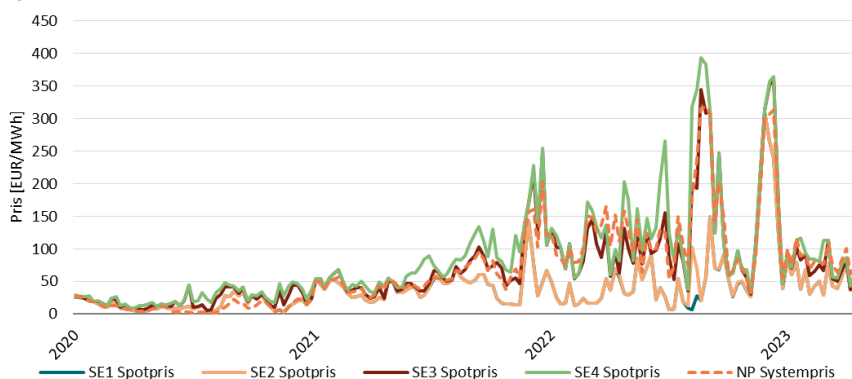
Figur 5 Månadsmedelpris spot för april för SE3 och systempriset, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Under veckorna 14–17 uppnådde elpriserna, definierat som veckomedelvärde, sin högsta nivå under vecka 14 för samtliga elområden i Sverige. Då var spotpriset 79 EUR/MWh i de norra områdena samtidigt som priserna nådde 83 och 87 EUR/MWh i SE3 respektive SE4. Även systempriset nådde högsta priset under samma vecka då det var 100 EUR/MWh.

Figur 6 Veckopriser fram till vecka 17 2023, EUR/MWh

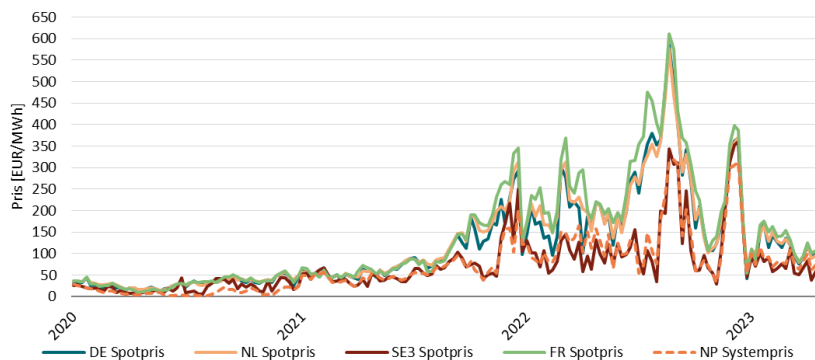
Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

I Figur 7 nedan redovisas genomsnittligt veckospotpriset för Nord Pool (system), SE3 samt några utvalda europeiska länder. Det högsta veckopriset under veckorna 14–17 noteras vecka 14 då det i Frankrike uppgick till 125 EUR/MWh. Den strejk som pågått i Frankrike har bland annat haft effekter på kärnkraftsproduktionen i landet. Samtidigt har nya korrosionsproblem upptäckts.¹¹ Under april har tillgängligheten i fransk kärnkraft varit ungefär 56 procent. Tyskland och Nederländerna hade 120 respektive 123 EUR/MWh under vecka 14. Priset i SE3 var då 83 EUR/MWh.

¹¹ [Contrôles complémentaires de recherche de corrosion sous contrainte | EDF FR](#)

Det kan ses att prisnivån typiskt sett har varit högre på kontinenten, speciellt sedan hösten 2021 då priserna på naturgas började stiga men även under större delen av 2022 och inledningen av 2023.

Figur 7 Spotpriser per vecka för systempriset, elområde 3 samt i Tyskland, Nederländerna och Frankrike fram till vecka 17 2023, EUR/MWh

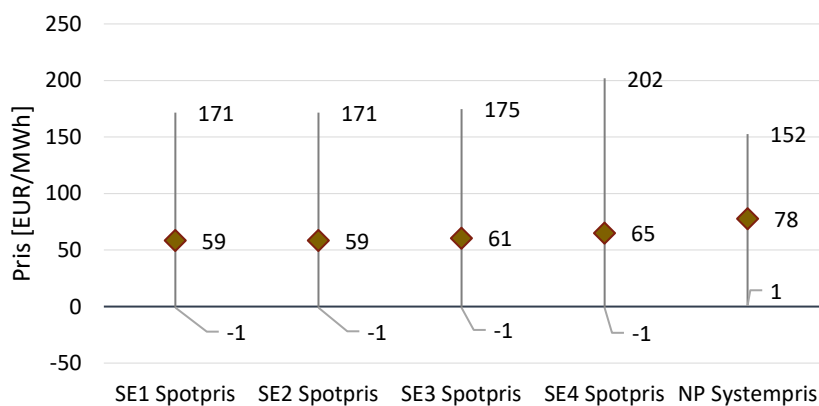

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Det högsta timpriset under april för elområden 3 uppgick till 175 EUR/MWh och inträffade den 4 april kl. 7–8. Systempriset var som högst 152 EUR/MWh under samma timme. För övriga elområden inträffade högsta timpris den 5 april. I SE4 blev priset som högst 202 EUR/MWh mellan kl. 7–8. Timmen efter når elområde 1 och 2 högsta timpriset 171 EUR/MWh.

Det lägsta priset i samtliga elområden var -1 EUR/MWh och inträffade under då dagen den 30 april kl. 14–15. Priser redovisas i Figur 8 nedan.

Figur 8 Högsta-, lägsta- och medeltimpris i SE1–SE4 samt för systempriset, april, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

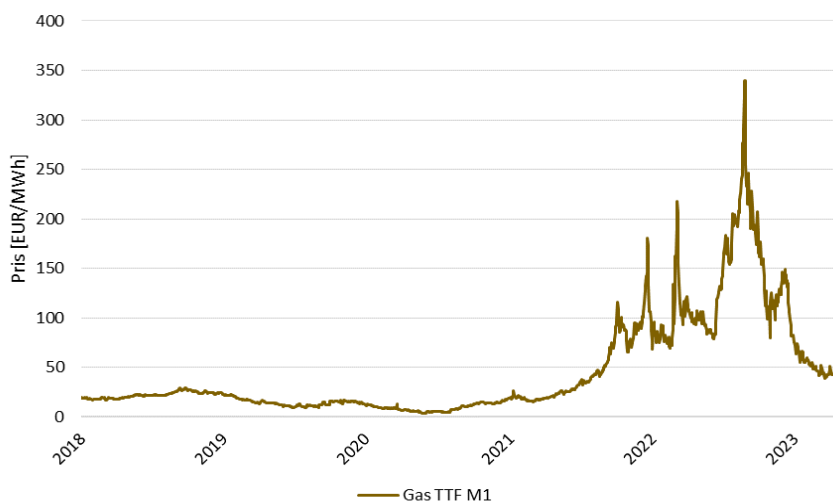
1.2 Prispåverkande faktorer

1.2.1 Bränslepriser och CO2-priser

Utvecklingen av de fossila bränslepriserna i form av kol, naturgas samt utsläppsrättspriserna är av stor betydelse för elmarknaden eftersom de påverkar de rörliga kostnaderna i fossilbränslebaserade kraftverk. Mer information om de globala energimarknaderna finns i Energimyndighetens marknadsbrev [De globala energimarknaderna \(energimyndigheten.se\)](https://www.energi.se/om-energi/om-energi/om-energi/marknadsbrev).

Priserna (månadsmedel) på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sjunkit något till 42 EUR/MWh under april från att varit 44 EUR/MWh under mars för TTF M1 (leverans nästa månad) vilket ses i Figur 9. April inleddes med månadens högsta dagspris på 51 EUR/MWh den 3 april. Som lägst handlades motsvarande kontrakt för knappa 39 EUR/MWh den 27 april vilket är den lägsta prisnivån sedan sommaren 2021. Uppvärmningssäsongen går mot sitt slut och det milda vädret tillsammans med krav på minskad förbrukning och för årstiden höga lagernivåer har lett till en gynnsam situation som pressat priserna nedåt.

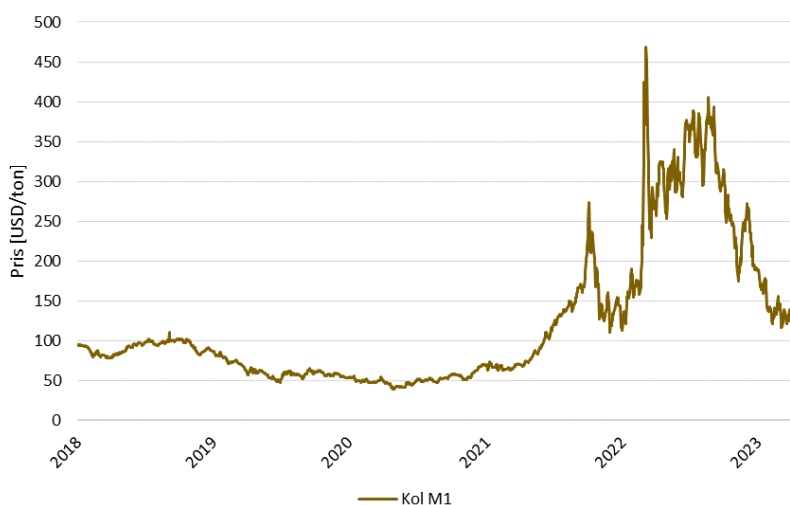
Figur 9 Gaspriser TTF leverans nästa månad, EUR/MWh

Källa: SKM Market Predictor (Spectron, Mean)

Det månadsgenomsnittliga priset på kol var 133 USD/ton under april vilket är 2 USD/ton högre än föregående månad. Den 3 april var dagspriset 147 USD/ton vilket blev månadens högsta notering. Därefter sjönk priset för att nå månadens lägsta notering på 124 USD/ton den 14 april. Priserna på kol följer i stort naturgaspriserna.

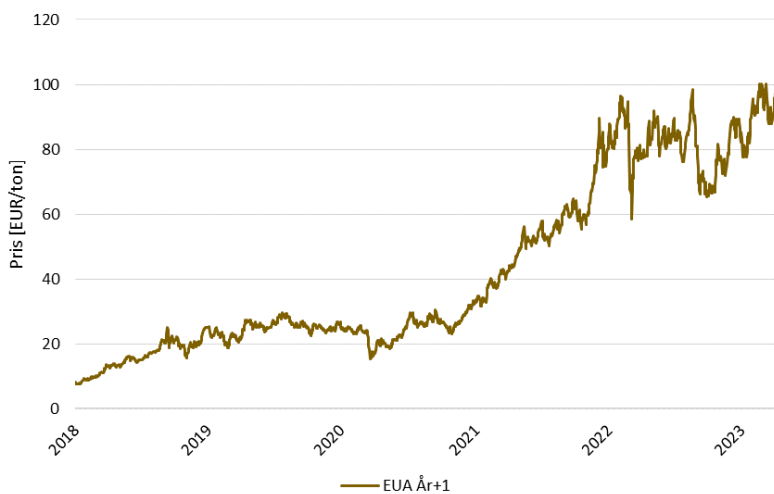
Figur 10 Kolpriser API2 leverans nästa månad, USD/ton

Källa: SKM Market Predictor (Spectron, Mean)

Utsläppsrättspriset för nästkommande år (månadsmedel) är 93 EUR/ton under april och 1 EUR/ton högre än under mars. Högsta dagspriset var drygt 97 EUR/ton den 11 april. Därefter sjönk priset för att nå det lägsta priset på 86 EUR/ton den 26 april.

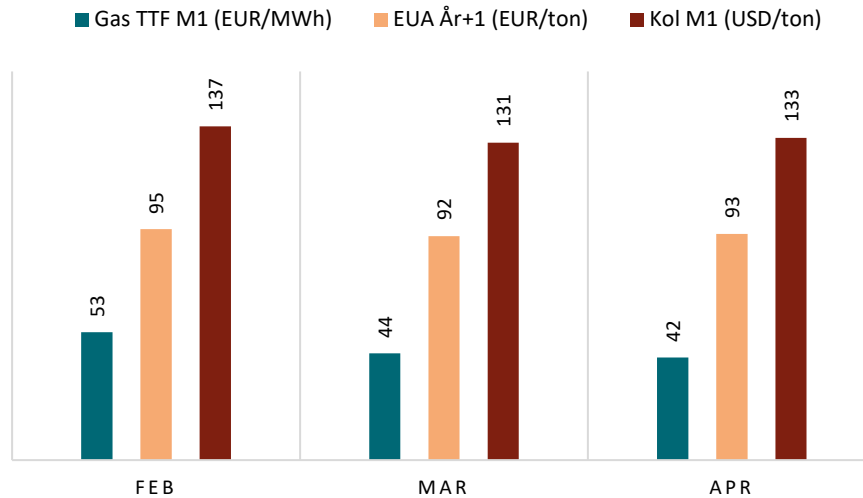
Figur 11 EU ETS, EUR/ton

Källa: SKM Market Predictor (Nord Pool, Close)

I jämförelse med mars är det genomsnittliga månadspriset på naturgas något lägre medan priserna på kol och utsläppsrätter är något högre under april.

Figur 12 Genomsnittligt månadspris på naturgas, utsläppsätter och kol under februari-april 2023

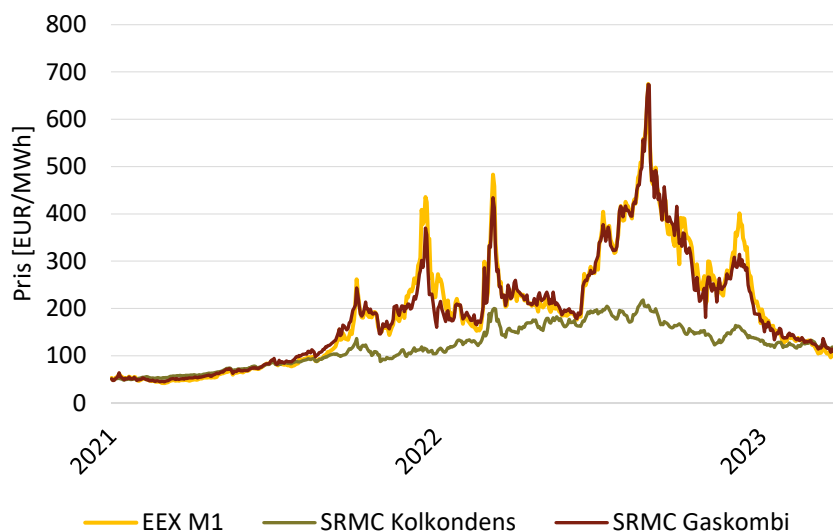
Källa: SKM Market Predictor (Spectron, mean och Nord Pool, Close)

1.2.2 Kortsiktig marginalkostnad och elpriser i Tyskland

I ett termiskt system som exempelvis Tyskland påverkar fossila bränslepriser samt priserna på utsläppsätter den kortsiktiga marginalkostnaden (rörliga kostnaden) i fossilbaserade kraftverk. Detta påverkar elpriserna eftersom kol- och naturgasbaserade kraftverk är prissättande för många timmar. Under de timmar då Norden importerar från exempelvis kontinenten kan därmed termiska kraftverk bli prissättande, via import, på den nordiska elmarknaden. Figur 13 **Error! Reference source not found.** redovisar den kortsiktiga marginalkostnaden för kolkondens, gaskombi samt frontmånadspriset på EEX (Tyskland). Det kan ses att det tyska frontmånadspriset på el relativt väl följer den kortsiktiga marginalkostnaden för gaskombi baserat på frontmånadskontraktet för naturgas. Sammantaget har stärkta fossilbränslepriser, speciellt naturgas, och stärkta utsläppsättspriser utgjort en viktig drivkraft till de högre elpriserna sedan hösten 2021 i både Tyskland och Norden.

För april sjönk den genomsnittliga kortsiktiga marginalkostnaden något för gaskombi och ökade något för kolkondens i jämförelse med mars. För gaskombi är kostnaden 115 EUR/MWh under april vilket är en minskning med 2 EUR/MWh från föregående månad. För kolkondens är kostnaden 121 EUR/MWh, en liten ökning med 1 EUR/MWh från mars. Kostnaden följer prisutvecklingen på de genomsnittliga månadspriserna för naturgas som var något lägre och de något högre priset för kol och utsläppsätter under april.

Figur 13 Kortsiktig marginalkostnad för kolkondens, gaskombi samt frontmånadspriset på EEX, EUR/MWh

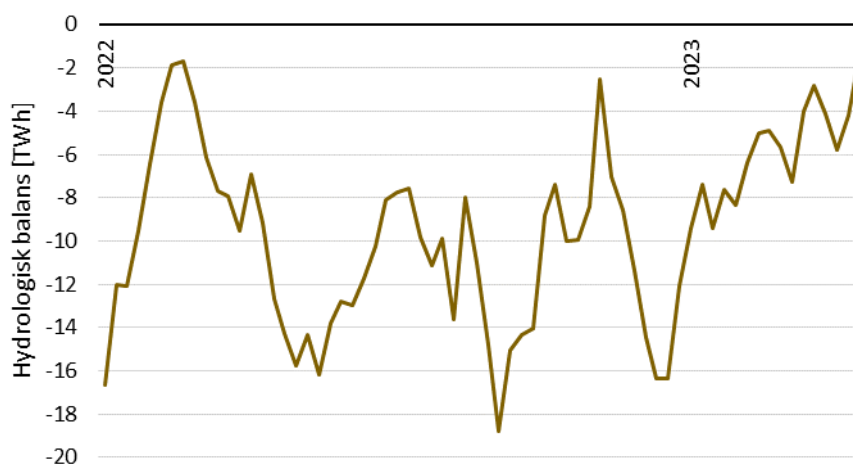
Källa: Energimyndighetens beräkningar baserade på data från SKM Market Predictor

Not: Energimyndigheten har antagit en effektivitet (HHV) på 42 procent för kolkondens samt 53 procent för gaskombi. Bränsleoberoende rörlig kostnad har antagits uppgå till 3,9 respektive 2,4 EUR/MWh. Kol- och naturgaspriset baseras på frontmånad API2 respektive TTF.

1.2.3 Hydrologi

Den hydrologiska balansen¹² i Norden uppskattas uppgå till minus 1 TWh vecka 16, se Figur 14. Den hydrologiska balansen är något förbättrad från månaden innan (vecka 12) då den var minus 3 TWh.

Figur 14 Hydrologisk balans i Norden vecka 1 2022 till vecka 16 2023, TWh

Källa: SKM Market Predictor

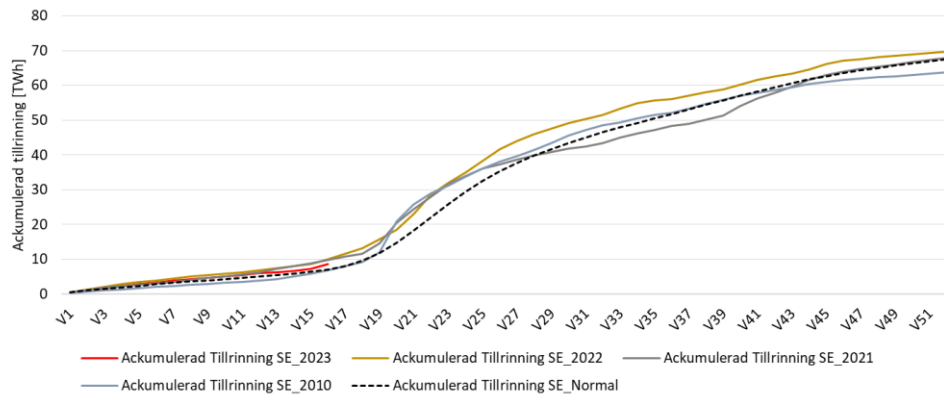
I Figur 15 nedan redovisas den ackumulerade tillrinningen i Sverige per vecka för ett normalår, vecka 1–16 år 2023 samt för några historiska år.

¹² Med hydrologisk balans avses mängden vatten, översatt i elenergi fördelad på vatten- och snömagasin (inklusive markvatten) i förhållande till en normalsituation.

Den ackumulerade tillrinningen vecka 16 i år är något över normalen. För vecka 13–16 uppgick den genomsnittliga tillrinningen till 0,7 TWh/vecka i Sverige vilket är lite över den normala tillrinningen som är 0,5 TWh för den perioden.

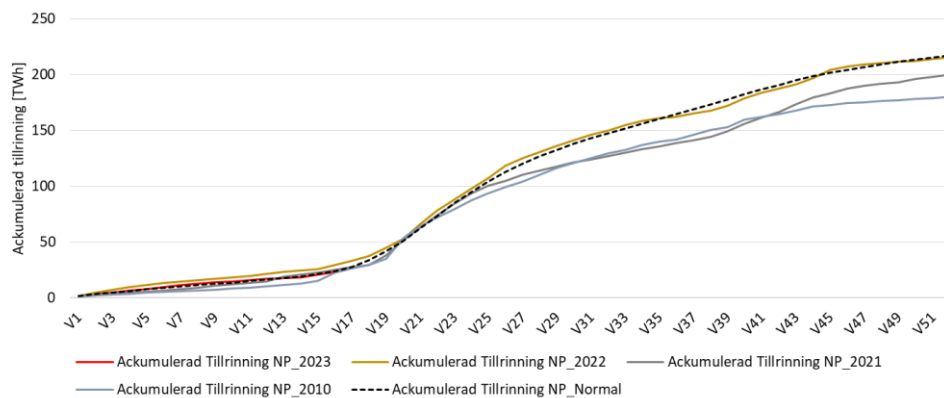
Figur 15 Ackumulerad tillrinning i Sverige, TWh

Källa: SKM Market Predictor

För Norden som helhet uppgick under vecka 13–16 den genomsnittliga tillrinningen till 1,6 TWh vilket är lägre än den normala tillrinningen som är 1,8 TWh för perioden. Detta redovisas i Figur 16 nedan.

Figur 16 Ackumulerad tillrinning i Norden, TWh

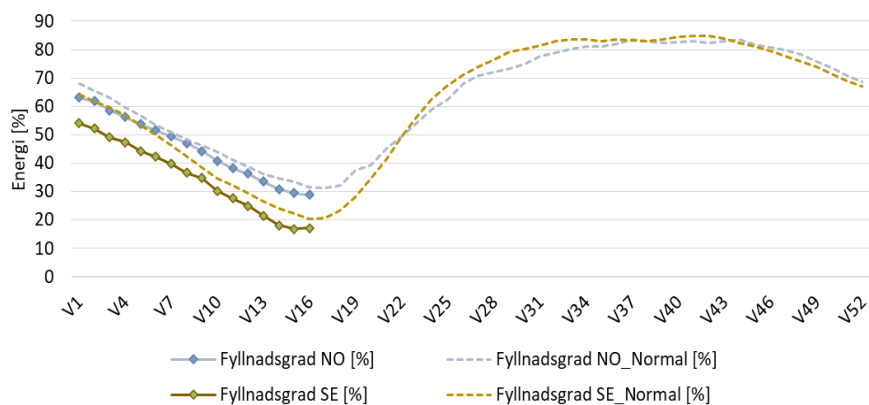

Källa: SKM Market Predictor

Fyllnadsgraden i de svenska magasinen låg på 17 procent vecka 16 vilket är under normalen¹³ som är 20 procent, men en liten ökning från föregående vecka. I Norge var fyllnadsgraden 29 procent samma vecka vilket är under normalen som ligger på 32 procent. Sammantaget var fyllnadsgraden i de norska och svenska magasinen 26 procent vilket är 3 procentenheter lägre än normalen.

¹³ Normalsårsnivån för Sverige baseras på medianvärdet för åren 1960–2011 och för Norge åren 2000–2019.

Figur 17 Fyllnadsgrad i norska och svenska vattenmagasin, procent

Källa: SKM Market Predictor

1.2.4 Elproduktion

Den nordiska elproduktionen domineras av vattenkraft, kärnkraft, vindkraft samt termisk kraft i form av kraftvärme. Rent energimässigt utgörs det största kraftslaget i Sverige i nuläget av vattenkraft följt av kärnkraft samt vindkraft. Även kraftvärme är av betydelse inte minst lokalt och regionalt. I Norge är vattenkraft det helt dominerande kraftslaget medan det danska elsystemet karakteriseras av en hög andel värmekraft och vindkraft. Det finska elsystemet karakteriseras av en stor andel värmekraft samt en del kärnkraft där den sistnämnda har ökat från 2023 då Olkiluoto 3 togs i drift. I flera nordiska länder sker det en expansion av vindkraft.

I Tabell 1 redovisas den installerade kapaciteten per land vid utgången av 2021, 2010 samt 1996. Följande saker är värda att kommentera:

- **Vattenkraft** utgör det enskilt viktigaste kraftslaget både i termer av effekt och energi. Mellan 1996–2021 ökade den installerade effekten med drygt 6 000 MW varav den absolut största delen utgörs av kraftverk i Norge med olika grader av reglerförmåga. Förekomsten av en stor andel reglerbar vattenkraft i främst Norge men även i Sverige innebär en jämnare prisstruktur i Norden jämfört med ett termiskt kraftsystem som återfinns exempelvis i Tyskland.
- Effektmässigt har **vindkraften** ökat mest. 2021 uppgick den totala vindkapaciteten i Norden till nästan 27 500 MW. Sedan dess har vindkraften fortsatt att expandera. Dess bidrag till den tillgängliga effekten är dock mer beskedlig.
- Nedgången i **värmekraft**, eller mer specifikt kondenskraft, sedan 1996 beror på prisutvecklingen vilket har gjort det mindre lönsamt att upprätthålla kapacitet på en avreglerad elmarknad.

Tabell 1 Installerad kapacitet år 2021 för respektive land samt installerad kapacitet för Norden 2021, 2010 samt 1996, MW

	Sverige	Danmark	Finland	Norge	Norden	Norden	Norden
	2021	2021	2021	2021	2021	2010	1996
Vattenkraft	16 407	7	3 171	34 075	53 660	49 473	47 164
Vind	12 116	7 021	3 257	5 049	27 443	6 441	930
Sol	1 606	1 704	425	205	3 940	25	10
Kärnkraft	6 899	0	2 794	0	9 693	11 693	12 365
Värmekraft	7 725	7 769	8 295	889	24 678	29 349	27 503
Övriga	0	0	0	89	89	35	0
Totalt	44 753	16 501	17 942	40 307	119 503	97 016	87 972

Källa: Eurostat

I Tabell 2 redovisas den installerade elproduktionskapaciteten för respektive elområde i Sverige. Störst är kapaciteten i SE3 där den uppgår till nästan 18 500 MW.

Tabell 2 Installerad kapacitet år 2021 för elområden i Sverige, MW

	SE1 2021	SE2 2021	SE3 2021	SE4 2021
Vattenkraft	5 357	8 083	2 653	314
Vind	1 892	5021	3 279	1 924
Sol	19	83	1 055	430
Kärnkraft			6 899	
Värmekraft	296	710	4 602	2 117
Totalt	7 564	13 897	18 488	4 785

Källa: Årlig energistatistik SCB/Energimyndigheten

Under april har den genomsnittliga tillgängligheten i den svenska kärnkraften uppgått till 86 procent vilket är lägre än den historiska tillgängligheten för samma månad under perioden 2011–2023. Forsmark 1 och 2 gick ur drift i slutet av april på grund av ett fel som uppstod i ett planerat underhållsarbete i en stamnätsstation norr om Stockholm¹⁴ men är nu åter i drift. Revisionen för Oskarshamn 3 startade i mitten av april och pågår till början av juni. Tillgängligheten i Finland för motsvarande månad var 88 procent (exklusive Olkiluoto 3) vilket var lägre än normalt och detta på grund av att Olkiluoto 1 har haft revision under tio dagar i

¹⁴ [Ovanlig spänningsdipp fick stora konsekvenser | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

april. Detta redovisas i Tabell 3 nedan. Olkiluoto 3 är inte medräknad i tillgängligheten men den har nästan gått på full effekt under hela april.¹⁵

Tabell 3 Status 2023-04-03 samt tillgänglighet för nordisk kärnkraft under april

Reaktor/Region	Status	Tillgänglighet [%]	Tillgänglig kapacitet, [MW]	Installerad kapacitet, [MW]	Genomsnittlig tillgänglighet april 2011–2023	Faktisk/planerade revisioner
Forsmark 1	I drift	94%	932	990	88%	6 maj -27 maj 2023
Forsmark 2	I drift	97%	1 090	1 120	97%	3 sept - 14 okt 2023
Forsmark 3	I drift	100%	1 167	1 167	87%	2 juli - 22 juli 2023
Oskarshamn 3	I drift	49%	684	1 400	92%	15 april -9 juni 2023
Ringhals 3	I drift	100%	1 074	1 074	92%	31 maj 23 juni 2023
Ringhals 4	I drift	88%	989	1 130	98%	2 aug -8 sept 2023
Loviisa 1	I drift	100%	507	507	100%	9 sept - 27 sept 2023
Loviisa 2	I drift	100%	502	502	100%	20 aug - 6 sept 2023
Olkiluoto 1	I drift	64%	567	890	91%	16 april - 26 april 2023
Olkiluoto 2	I drift	100%	890	890	97%	1 maj - 17 maj 2023
Olkiluoto 3	I drift	99%	1 582	1 600		Ingen under 2023
Norden		86,9%	8 402	9 670	92,9%	
Sverige		86,3%	5 936	6 881	91,8%	
Finland		88,4%	2 466	2 789	95,5%	

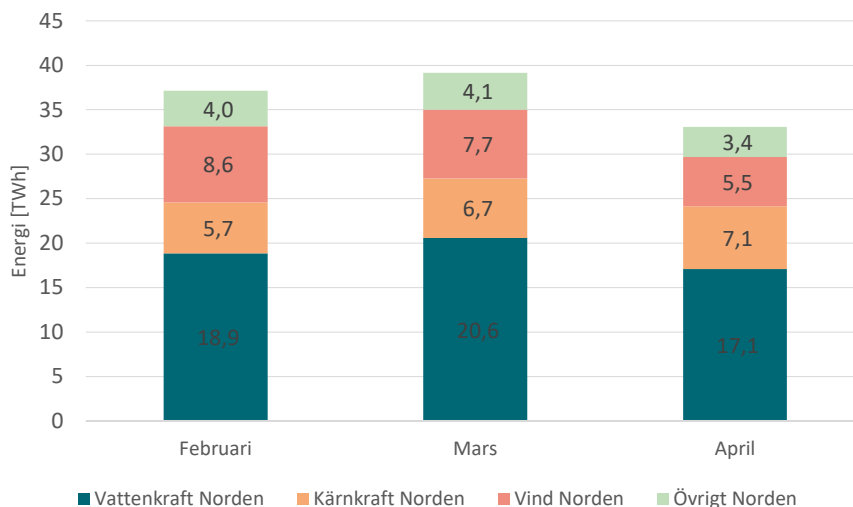
Källa: SKM Market Predictor Anm: Olkiluoto 3 ej med i tillgänglighetssiffran för Finland

På nordisk basis uppgick den totala elproduktionen till 33,1 TWh under april vilket var 6,1 TWh lägre än föregående månad.

Vindkraftsproduktionen minskade med 2,2 TWh och vattenkraften med 3,5 TWh medan kärnkraft ökade med 0,3 TWh. För svensk del uppgick elproduktionen till 12,5 TWh vilket var 2,4 TWh lägre än föregående månad. Den nordiska samt svenska elproduktionen redovisas i Figur 18 och Figur 19 nedan.

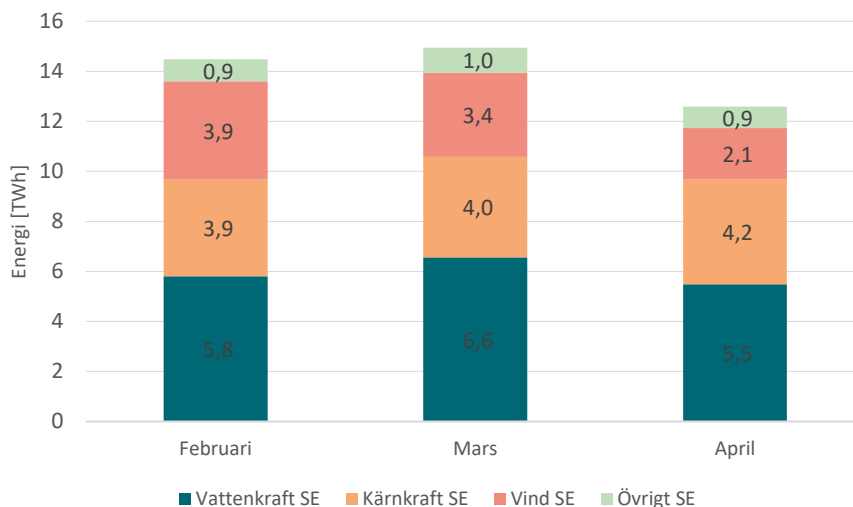
¹⁵ Reaktorn kommer att vara begränsad till åtminstone 1570 MW under resten av 2023 pga begränsningar i elnätet, [Nord Pool - REMIT UMM \(nordpoolgroup.com\)](https://www.nordpoolgroup.com/)

Figur 18 Elproduktion i Norden per månad, TWh

Källa: SKM Market Predictor

Figur 19 Elproduktion i Sverige per månad, TWh

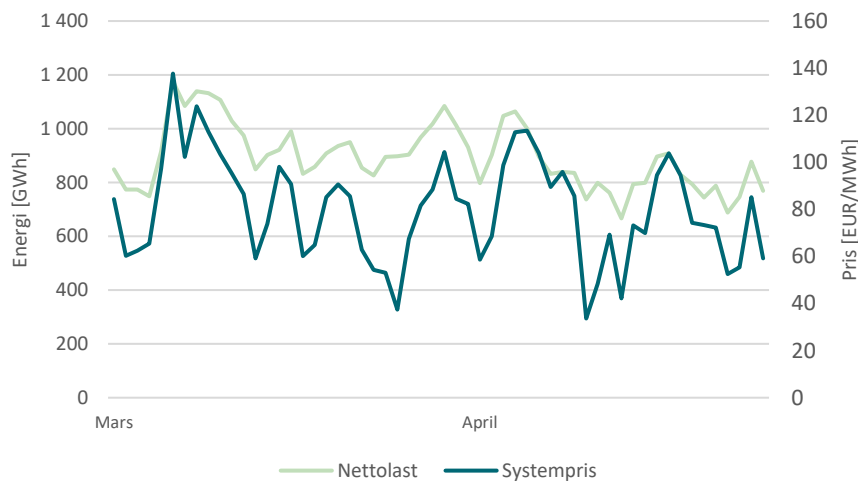

Källa: SKM Market Predictor

I Figur 20 nedan redovisas nettolasten i Norden samt systempriset per dag under de två senaste månaderna. Med nettolast avses lasten (efterfrågan) minus produktion från vind- och solkraft. Nettolasten motsvarar sålunda den efterfrågan som det övriga kraftsystemet måste hantera. Nettolasten möts primärt med reglerbar kraftproduktion som vattenkraft eller termiska anläggningar. I nedanstående figur har en förenkling gjorts och nettolasten beräknas som efterfrågan minus produktion från vind. På

nordisk basis fanns en relativt stark korrelation¹⁶ mellan nettolasten och systempriset under de redovisade månaderna. Vid en mycket låg vindproduktion, allt annat lika, regleras dyrare produktion upp för att kunna täcka nettoefterfrågan. Vid en mycket hög vindproduktion, där övriga prispåverkande faktorer är oförändrade, regleras dyrare produktion ner om dessa kraftverk inte kan täcka sina rörliga kostnader. En låg nettoefterfrågan kan drivas av olika kombinationer av efterfrågan och vindproduktion. Exempelvis innebär en låg efterfrågan, allt annat lika, en lägre nettoefterfrågan. En högre vindproduktion med en konstant efterfrågan innebär också en lägre nettoefterfrågan. Analogt innebär exempelvis en lägre vindproduktion, allt annat lika, att nettoefterfrågan ökar jämfört med ett fall då vindproduktionen är högre.

Figur 20 Nettolast i Norden och systempris per dag under mars och april 2023, GWh

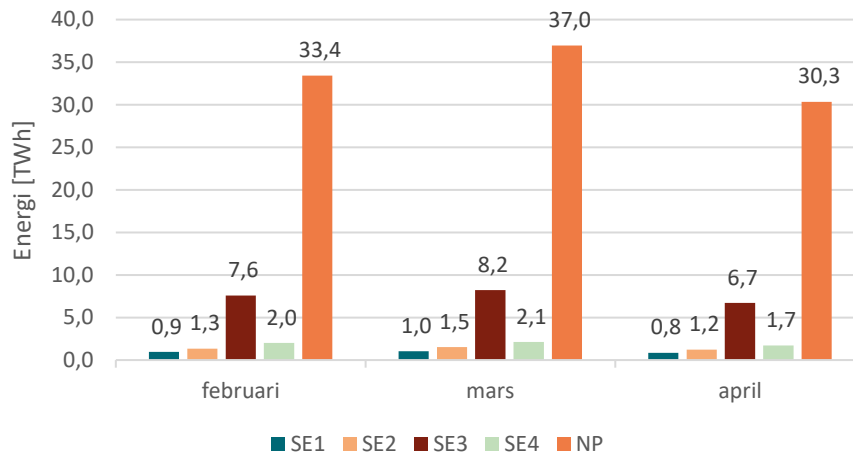
Källa: Energimyndighetens bearbetningar av data från SKM Market Predictor

¹⁶ Korrelationen mellan nettolast och systempris var 0,75.

1.2.5 Efterfrågan

Elanvändningen för Nord Pool-området (exkl. Baltikum) minskade i april jämfört med föregående månad och uppgick till 30 TWh. Elanvändningen minskade i samtliga elområden i Sverige i april jämfört med mars.

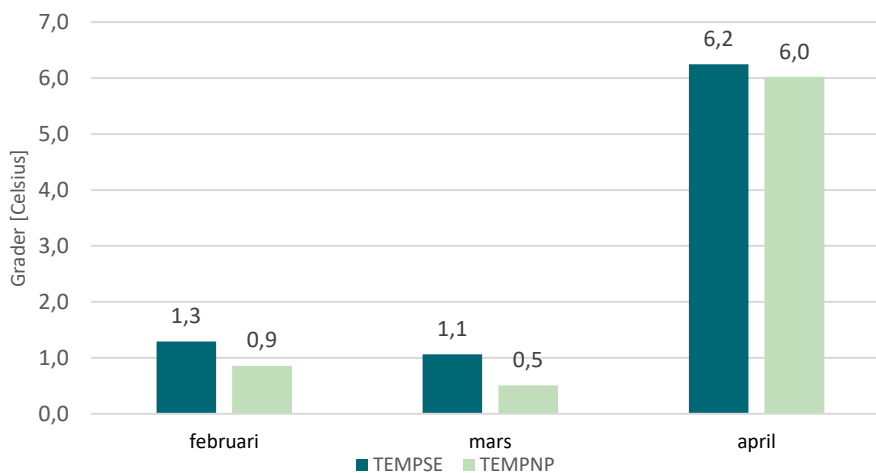
Figur 21 Elanvändning i Sverige samt Nord Pool (exkl. Baltikum), TWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

I Figur 22 ser man att den faktiska genomsnittstemperaturen i april, jämfört med föregående månad, var betydligt högre i Sverige (TEMPSE) och Nord Pool-området (TEMPNP). För Sverige uppgick genomsnittstemperaturen till 6,2 °C i april jämfört med 1,1°C i mars. Under uppvärmningssäsongen innebär i regel högre genomsnittstemperaturer minskat behov av uppvärmning och därmed minskad efterfrågan på el för uppvärmning men under sommaren kan ökade temperaturer innebära ökad efterfrågan på kyla och därmed el.

Figur 22 Faktisk genomsnittstemperatur för Sverige (TEMPSE) och Nord Pool (TEMPNP)

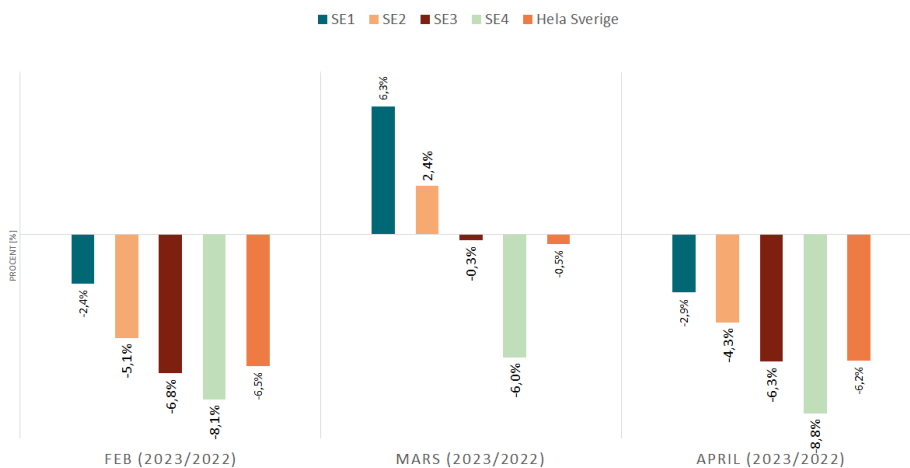

Källa: SKM Market Predictor

1.2.6 Elanvändning jämfört med tidigare år

Enligt statistik från eSett/Svenska kraftnät så minskade den faktiska elanvändningen i mars 2023 med 0,5 procent jämfört med mars 2022 i Sverige som helhet. Den temperaturkorrigerad minskningen var 5,2 procent enligt Svenska kraftnäts beräkningar. Minskningen av den faktiska elanvändningen var störst i SE4 (sex procent) där priserna är som högst och där flest kunder har någon form av rörligt elhandelsavtal. I SE3 var den faktiska elanvändningen i princip oförändrad medan den ökade i SE1 och SE2. En viktig förklaring till att minskningarna inte vara lika stora i SE3 och att det ökade i SE1 och SE2 var att utomhustemperaturen var betydligt lägre i mars 2023 jämfört med föregående år i SE1, SE2 och SE3. Det ökade i sin tur behovet av el för uppvärmning.

Figur 23 Förändring av den faktiska elanvändningen jämfört med föregående år, procent

Källa: eSett (Svenska kraftnät)¹⁷ Not: preliminär data för delar av april 2023

För april 2023, där det än så länge enbart finns preliminära data, så var minskningen av den faktiska förbrukningen sex procent jämfört med april 2022 för Sverige som helhet. Svenska kraftnät publicerar temperaturkorrigerade analyser av elanvändningen här [Elstatistik | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#) när den definitiva statistiken har kommit. De brukar normalt komma i mitten av månaden. För april bör det dock inte vara några större skillnader mellan faktisk och temperaturkorrigerade värden eftersom utomhustemperaturen var ungefär densamma för april 2023 jämfört med april 2022.

¹⁷ [eSett](#)

1.2.7 Överföringsförbindelser och handel

Tabell 4 sammanfattas den installerade kapaciteten och tillgänglig transmission för april 2023 inom Sverige samt mellan Sverige och dess handelsländer. Tabell 5 visar motsvarande för de övriga nordiska länderna och deras icke-nordiska handelsländer.¹⁸

Tabell 4 Installerad kapacitet samt tillgänglighet för transmission inom Sverige och mellan Sverige och dess handelsländer, april 2023

Export-zon	Import-zon	Benämning	Kapacitet [MW]	Tillgänglighet månad [%]	Tillgänglighet mån. 2017–2021
SE1	SE2	Snitt 1	3 300	98%	90%
SE2	SE1	Snitt 1	3 300	100%	99%
SE2	SE3	Snitt 2	7 300	86%	87%
SE3	SE2	Snitt 2	7 300	100%	100%
SE3	SE4	Snitt 4	6 200	71%	85%
SE4	SE3	Snitt 4	2 800	71%	100%
SE3	DK1	Konti-Skan 1&2	715	67%	87%
DK1	SE3	Konti-Skan 1&2	715	88%	75%
SE4	DK2	Øresund	1 300	96%	77%
DK2	SE4	Øresund	1 700	68%	59%
SE1	FI	-	1 500	83%	94%
FI	SE1	-	1 100	95%	92%
SE3	FI	Fennoskan 1&2	1 200	95%	97%
FI	SE3	Fennoskan 1&2	1 200	24%	81%
SE1	NO4	Ofoten-Porjus	600	93%	63%
NO4	SE1	Ofoten-Porjus	700	68%	59%
SE2	NO4	-	300	75%	56%
NO4	SE2	-	250	37%	48%
SE2	NO3	Nea-Järps.	1 000	67%	62%
NO3	SE2	Nea-Järps.	600	100%	91%
SE3	NO1	Hasle	2 095	95%	58%
NO1	SE3	Hasle	2 145	93%	76%
SE4	DE	Baltic cable	615	96%	71%
DE	SE4	Baltic cable	600	93%	44%
SE4	LT	NordBalt	700	98%	95%
LT	SE4	NordBalt	700	99%	77%
SE4	PL	SwePol-link	600	94%	84%
PL	SE4	SwePol-link	600	100%	59%

Källa: SKM Market Predictor

¹⁸ Läs mer om projekt för transmissionsnätet hos Svenska Kraftnät, [Transmissionsnätprojekt | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)

Tabell 5 Installerad kapacitet samt tillgänglighet transmission mellan de nordiska länderna och icke-nordiska, april 2023

Export-zon	Import-zon	Kapacitet [MW]	Tillgänglighet månad [%]	Tillgänglighet mån. 2017–2021
DK1	DE	2500	91%	63%
DE	DK1	2500	97%	97%
DK2	DE	985	68%	84%
DE	DK2	1000	74%	88%
FI	RU	320	0%	100%
RU	FI	1460	0%	89%
FI	EE	1016	86%	97%
EE	FI	1016	86%	97%
NO2	NL	723	87%	72%
NL	NO2	723	89%	72%
NO2	DE	1400	80%	47%
DE	NO2	1400	96%	85%
NO2	UK	1400	86%	-
UK	NO2	1400	85%	-

Källa: SKM Market Predictor

Följande överföringsförbindelser mellan Norden och länder utanför Norden har tagits i bruk:

NordLink: Sedan den 31 mars 2021 har en ny överföringsförbindelse tagits i bruk mellan Norge (NO2) och Tyskland. Kabeln som benämns Nord Link har en kapacitet på 1 400 MW i båda riktningarna.

North Sea Link: Sedan 21 oktober 2022 är den i kommersiell drift. Kabeln går mellan Norge (NO2) och Storbritannien. Kapaciteten uppgår till 1 400 MW i båda riktningarna.

Sammantaget har den ökade marknadskopplingen mellan Norge och Tyskland genom NordLink-kabeln påverkat prisnivån uppåt i Nord Pool-området. Detta på grund av att höga kontinentala elpriser drivna av höga fossilbränslepriser i sin tur har genererat ökad export från Norden via Norge till Tyskland. Några planerade överföringsförbindelser mellan Norden och icke-nordiska länder kan vara värda att nämnas:

Hansa PowerBridge: Denna kabel planeras mellan SE4 (Hurva station) och Tyskland (Güstrow) och har en planerad driftstart 2028/2029. Kapaciteten uppgår till 700 MW i båda riktningarna.

Viking Link: Överföringsförbindelsen som planeras mellan Danmark (DK1) och Storbritannien ägs och utvecklas av ländernas respektive stamnätsoperatör, Energinet och National Grid. Projektet som är under

konstruktion väntas driftsättas i december 2023. Kapaciteten uppgår till 1 400 MW i båda riktningarna.

Nettoexporten från Sverige uppgick till 2,4 TWh under april, vilket var något lägre än under föregående månad. Rullande 52 veckors nettoexport från Sverige med vecka 17 som senaste vecka uppgick till 33,0 TWh. Detta kan jämföras med motsvarande period 2021–2022 vilken uppgick till 27,8 TWh nettoexport. För Norden som helhet uppgår motsvarande siffror till 34,5 TWh respektive 24,6 TWh nettoexport. Finland utgör den viktigaste mottagaren för svensk nettoexport.

Tabell 6 Handel, nettoexport (-), nettoimport (+), [TWh]

Exportörande region	Importerande region	2023 April	2023 Mars	2023 v 17, 52 veckors rullande summa	2022 v 17, 52 veckors rullande summa
SE1	FI	-0,3	-0,6	-8,8	-9,4
SE3	FI	-0,1	-0,3	-5,3	-4,6
SE3	DK1	-0,1	0,1	-1,9	-1,6
SE4	DK2	-0,5	-0,4	-5,3	-4,8
SE1	NO4	0,2	0,1	2,7	2,3
SE2	NO4	0,1	0,0	0,6	0,3
SE2	NO3	-0,1	-0,2	0,5	0,7
SE3	NO1	-0,6	-0,4	-3,6	-1,3
SE4	DE	-0,3	-0,2	-3,0	-2,4
SE4	PL	-0,3	-0,3	-3,9	-3,2
SE4	LT	-0,3	-0,3	-4,9	-3,8
DK1	NL	-0,1	0,0	-1,0	-2,9
DK1	DE	-0,4	-0,1	-4,4	-1,9
DK2	DE	-0,4	-0,2	-2,0	-1,4
NO2	NL	-0,2	-0,2	-1,3	-3,9
NO2	DE	-0,4	-0,2	-4,1	-3,4
NO2	UK	-0,7	-0,8	-3,9	-3,6
NO4	RU	0,0	0,0	0,0	0,0
FI	RU	0,0	0,0	0,3	9,1
FI	EE	-0,3	-0,5	-6,3	-7,2
Nettoexport	Sverige	-2,4	-2,5	-33,0	-27,8
Nettoexport	Norden	-3,4	-2,9	-34,5	-24,6

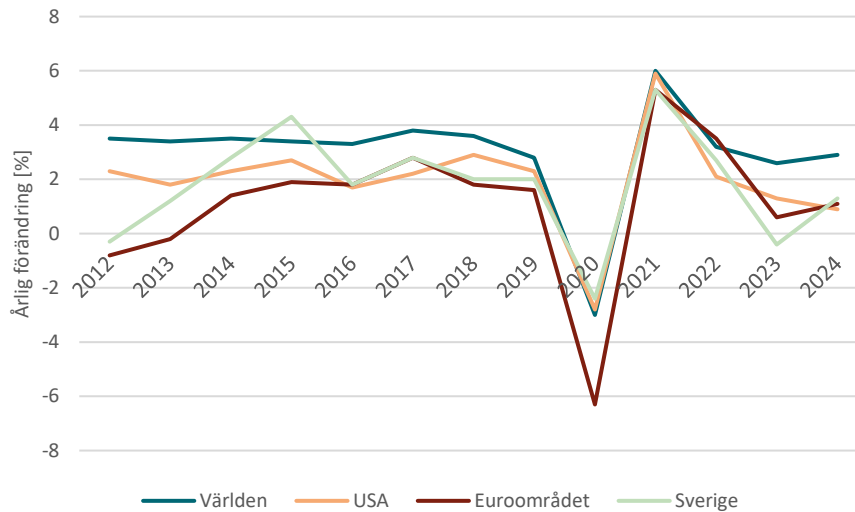
Källa: SKM Market Predictor

1.2.8 Den ekonomiska utvecklingen

På kort sikt påverkar den ekonomiska utvecklingen elmarknaden på åtminstone två olika sätt. För det första leder en minskad ekonomisk aktivitet till att efterfrågan på el minskar genom att näringslivet och framför allt industrin producerar mindre varor och tjänster men även att hushållens konsumtionsutrymme minskar. För det andra innebär en försämrad ekonomi i

regel ett tryck nedåt på bränslepriser som kol, gas och råolja vilket i sin tur påverkar elpriserna i Sverige och Europa. Det omvända gäller vid en ökad ekonomisk aktivitet. I Figur 24 presenteras prognoser på årsnivå för BNP från Konjunkturinstitutet (KI).

Figur 24 BNP och prognos av BNP, fasta priser

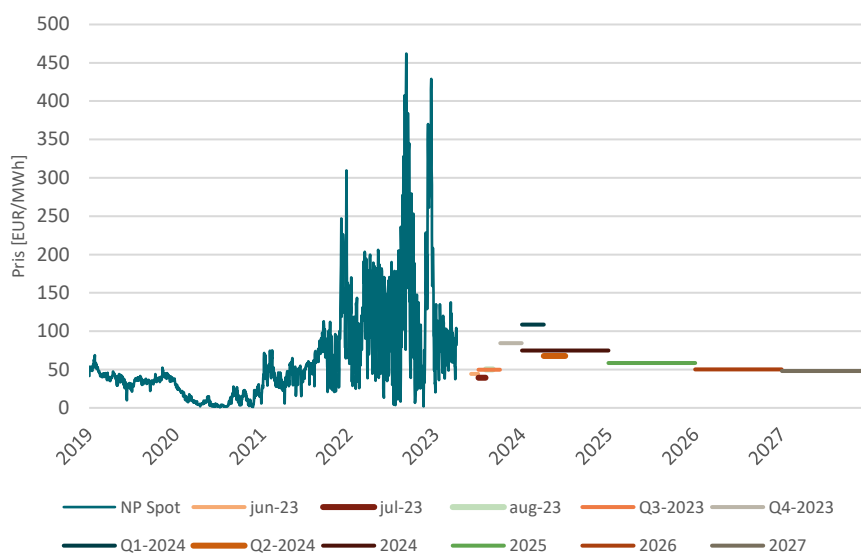
Källa: KI

Konjunkturinstitutet bedömer i sin senaste prognos (mars 2023) att svensk ekonomi går in i en lågkonjunktur 2023. De skriver vidare att både hushåll och företag pressas av den höga inflationen och det allt högre ränteläget och att hushållens reala disponibla inkomster minskar hushållen drar därför markant ner på konsumtionen.

1.3 Terminalspriser

Terminalspriset i Norden (system) för juni 2023 (frontmånad) stängde på 45 EUR/MWh den 2 maj. Priserna på årskontrakten för Norden 2024 och 2025 stängde på 75 EUR/MWh respektive 59 EUR/MWh. I Figur 25 nedan redovisas Nord Pool systempris samt forwardpriser för olika kontrakt på Nord Pool.

Figur 25 Nord Pool systempris [dygnsmedel] samt forwardpriser för olika kontrakt, EUR/MWh

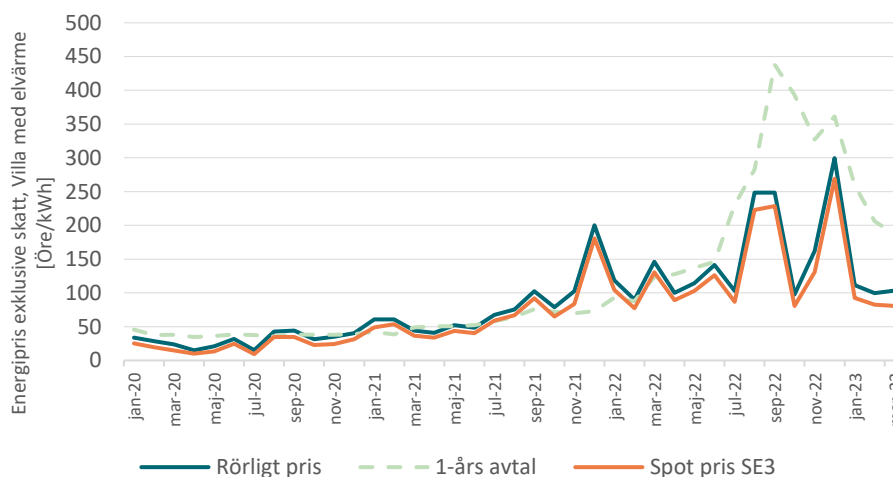

Källa: SKM Market Predictor, Forwardpriserna tagna 2023-05-02

2 Slutkundspriser

Elhandelspriserna mot slutkunder följer med i de prisförändringar som sker på kraftmarknaden. I Figur 26 redovisas elhandelspriset för ett rörligt avtal och ett ettårigt fastprisavtal för elområde 3 för typkunden villa med elvärme¹⁹. För kunderna är det främst de som har rörligt avtal och de vars avtal går ut som påverkas av prisförändringar på spotmarknaden på kort sikt. Av de svenska elkunderna är det enligt den senaste statistiken 64 procent av alla kunder som har någon form av rörligt avtal. Av dessa är 11 procent timavtal. Motsvarande siffra för SE4 är hela 76 procent och den har ökat från 62 procent i januari 2022. Priserna på fastprisavtal sjönk också men är fortfarande höga. I mars var det genomsnittliga priset 1,7 kr per kWh för ett 1-års fastprisavtal i SE3 för typkunden villa med elvärme. Motsvarande pris för SE4 låg på 2,3 kr per kWh.

Figur 26 Elhandelspris, rörligt avtal och 1-års fastprisavtal för typkunden villa med elvärme i SE3, öre per kWh, till och med mars 2022

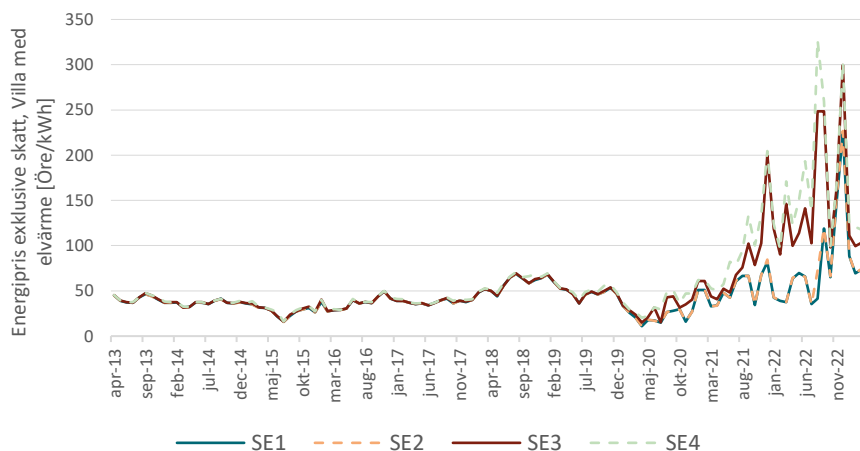

Källa: SCB, SKM Market Predictor, Nord Pool

I Figur 27 nedan redovisas utvecklingen av priserna för ett avtal med rörligt elhandelspris för en villa med elvärme i respektive elområde. Priserna har historiskt legat väldigt nära varandra men började från år 2020 att skilja sig mer åt där SE1 och SE2 oftast har lägre priser än SE3 och SE4.

¹⁹ Typkunden villa med elvärme har en förbrukning på 20 000 kWh. Förbrukningen används för att fördela ut de fasta kostnader som finns vid inköp av el. Den genomsnittliga förbrukningen för ett småhus med elvärme har de senaste åren legat på omkring 16 000 kWh. Under de senaste månaderna har många hushåll också vidtagit åtgärder för att minska elförbrukningen

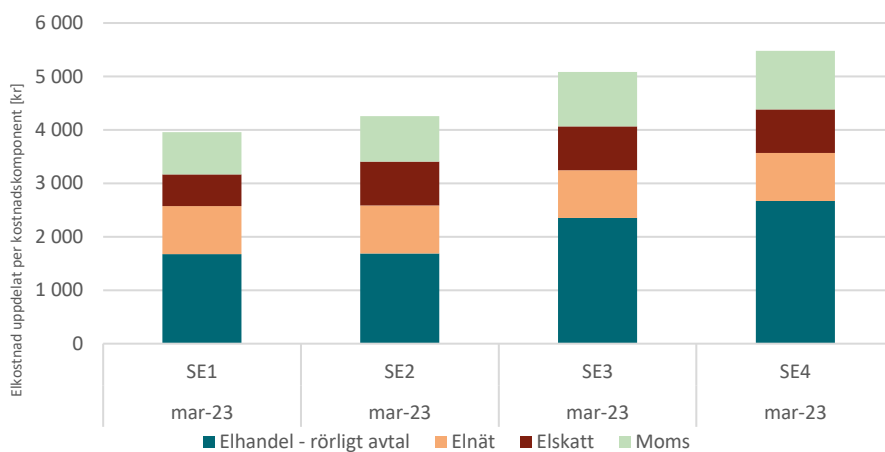
Figur 27 Rörligt elhandelspris (månadsmedel) för typkunden villa med elvärme (20 000 kWh) i respektive elområde, öre per kWh, till och med mars 2022

Källa: SCB

I Figur 28 redovisas en uppskattning av den totala kostnaden i februari för typkunden villa med elvärme i respektive elområde. I SE1 och SE2 uppgick den totala kostnaden till 4 000kr respektive 4 300kr medan motsvarande kostnad i SE3 och SE4 låg 5 100kr respektive 5 500kr.

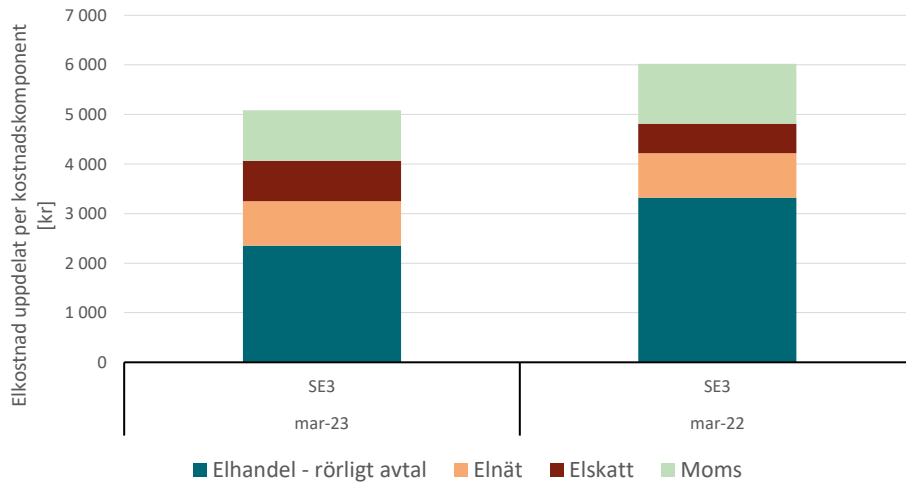
Figur 28 Totalt elkostnad för typkunden villa med elvärme med rörligt elhandelsavtal i februari (årsförbrukning på 20 000 kWh varav 2 273 kWh i mars för respektive elområde. Kostnaden inkluderar elhandelspris, elnätspris, elskatt och moms

Källa: SCB, Skatteverket, Energimyndigheten Anm: Det är samma elnätspris i alla elområden även elnätspriset kan variera geografiskt. Vidare har samma förbrukning (20 000 kWh per år) och fördelning av förbrukningen över året antgits även om förbrukningen i genomsnitt är högre i SE1 jämfört med SE4. Under de senaste månaderna har även många hushåll vidtagit åtgärder för att minska elförbrukningen vilket innebär att antagen förbrukning inte är lika representativ. För SE1 har den reducerade elskatten använts, vissa kommuner i SE2 och SE3 har också reducerad elskatt.

För typkunden villa med elvärme i SE3 var kostnaden 900 kr högre i mars 2023 jämfört med motsvarande månad 2022 (under antagandet att konsumtionen var densamma). Viktigt att notera är att lika hög elanvändning antas i denna jämförelse. I praktiken minskar många hushåll på elanvändningen till följd av de höga priser som råder.

Figur 29 Totalt elkostnad för villa med elvärme med rörligt elhandelsavtal i elområde 3 i mars 2023 jämfört med motsvarande månad 2022 (årsförbrukning på 20 000 kWh varav 2273 kWh i februari). Kostnaden inkluderar elhandelspris, elnätspris, elskatt och moms.

Källa: SCB, Skatteverket, Energimyndigheten.